

NOI DESCOPERIRI ARHEOLOGICE ÎN ZONA CAREI

N. IERCOȘAN

Descoperirile arheologice de la Carei au fost recent sintetizate de I. Némethi¹, concluzionându-se că teritoriul orașului, prin cele 20 de puncte arheologice semnalate, a fost intens locuit încă din preistorie și pînă la prima atestare documentară a localității².

În ultimii trei ani, cu ocazia unor lucrări de construcții industriale ori edilitare, de îmbunătățiri funciare, precum și prin cercetări de teren, au fost descoperite noi materiale arheologice care vin să întregască imaginea despre habitatul uman antic de pe teritoriul orașului Carei. Piese descoperite și recoltate cu aceste ocazii acoperă un lung interval de timp, începînd cu neoliticul mijlociu și pînă în feudalismul timpuriu, fiind bine reprezentate majoritatea culturilor arheologice din nord-vestul României. Prezentarea acestora, fie și sub o formă succintă, poate aduce o contribuție la întregirea hărții arheologice a Careiului (Fig. 1) și la completarea repertoriului arheologic al județului Satu Mare³.

1. **Bobald I — „Livadă“.** În cursul anilor 1982—1984 au fost efectuate în acest punct lucrări de replantări de pomi, împrejmuiri și construcții care au scos la iveală noi materiale arheologice din epoca bronzului, cultura Otomani⁴. Lucrările menționate nu au permis efectuarea de observații stratigrafice sigure, de aceea prezentăm selectiv și cronologic materialele descoperite. Din prima fază a culturii Otomani, semnalăm fragmente de vase mari din pastă grosolană, decorate cu striuri, proeminente și briuri alveolare, un fund de cană de culoare neagră decorată cu linii formate din mici triunghiuri incizate și un fragment de vas scund cu fundul plat și pereții arcuiți spre exterior, decorat cu striuri oblice (Fig. 2/1—4). Din fazele următoare, II și III, provine o căniță de culoare

¹ I. Némethi, *Descoperiri arheologice din hotarul orașului Carei, Satu Mare, StCom.*, V—VI, 1981—1982, p. 167—182.

² *Documente privind istoria României, C. Transilvania, veacul XIV, vol. I, (1301—1320)*, Ed. Academiei, București, 1953, p. 336.

³ Pentru descoperirile noi, din punctele semnalate, păstrăm numerotarea inițială (I. Némethi, *art. cit.*, p. 168, fig. 1.), punctele inedite fiind numerotate în continuare. Menționăm că orașul Carei cuprinde și comuna suburbană Căpleni cu satul Cămin.

⁴ I. Némethi, *art. cit.*, p. 170—171, vezi nota 8. Materialele arheologice provenite din săpăturile sistematice din anul 1966 se află în curs de prelucrare și vor fi publicate exhaustiv de I. Némethi.

neagră, cu toartă suprainălțată, gît scurt și corpul bombat decorat cu canelură lată așezată oblic, inv. 7 201, dimensiuni: înălțimea: 7,5 cm, diametrul bazei 3,5 cm, diametrul gurii 6 cm (Fig. 2/5) și fragmente de vase mari, de cești, cănițe și străchini din pastă mai fină, în general cu angobă, decorate cu incizii liniare și spiralice, butoni perforați și canelură incipientă semicirculară (Fig. 2/6—7; 3/2—5; 4/1—5) precum și rîșnițe din piatră, fragmente de „vatră portativă”, un pandantiv din colț de urs (Fig. 4/7), greutate de lut piramidale (Fig. 4/6), și material osteologic provenind din așezare: melci scoici, oase de cerb, urs, bizon etc.⁵.

Semnalăm din acest punct și o cană, provenind dintr-o donație, inv. 5601 (Fig. 3/1), din pastă fină, cu gîtul înalt, cilindric, buza evazată, corpul bombat și fundul drept. Are un decor geometric complex constînd din linii duble spiralice incizate pe corp și gît, linii arcuite și oblice, precum și proeminențe plasate în zona diametrului maxim al vasului. Dimensiuni: înălțimea 16 cm, diametrul gurii 12 cm, diametrul bazei 5,5 cm. Aparține culturii Otomani, faza a II-a⁶, avînd analogii în descoperirile de la Tiream⁷.

Prin construirea unui drum de acces dinspre pîrîul Merges spre centrul „cetății” a fost surprins colțul sud-estic al zidului bisericicii satului feudal Bobald, azi dispărut, construcție din cărămidă, databilă în feudalismul dezvoltat⁸ și mai multe morminte feudale care au fost deranjate și de la care nu s-a putut recupera nici un inventar.

2. **Bobald II.** În toamna anului 1982, a fost arat, la o adîncime de 30—40 cm, un drum de acces ce cobora spre pîrîul Merges și care intersecta așezarea din perioada de tranziție spre epoca bronzului, cultura Baden⁹. Cu acest prilej au fost descoperite noi materiale arheologice: fragmente de vase decorate în maniera Baden-Coțofeni, ornamentate cu linii incizate ce formează benzi hașurate, impresiuni cu șnurul, triunghiuri incizate, briuri alveolate sau crestate așezate sub buză, segmente de briuri aplicate, vertical, proeminente cu alveole aplicate orizontal etc.¹⁰, precum și lame și deșeuri de silex fumuriu și obsidiană, inv. 6 972, (Fig. 5/1—10). Tot aici a mai fost găsită o fusaiolă bitronconică din caolin, foarte îngrijit lucrată și decorată pe toată suprafața cu linii frînte incizate. Aparține cu probabilitate epocii prefeudale și a ajuns întîmplător în locul descoperirii¹¹, inv. 6 975, (Fig. 5/11). Arătura adîncă a scos în acest punct și materiale aparținînd epocii bronzului timpuriu, constînd din fragmente de vase decorate cu striuri, proeminente și briuri cu alveole în

⁵ I. Nemeti, *art. cit.*, p. 170—171.

⁶ T. Bader, *Epoca bronzului în nord-vestul Transilvaniei, Cultura pretracică și tracică*, București, 1978, p. 46.

⁷ *Ibidem*, Pl. XXI/10, p. 172.

⁸ I. Nemeti, *art. cit.*, p. 172 și 175.

⁹ Petre I. Roman, I. Nemeti, *Cultura Baden în România*, București, 1978, p. 18, Pl. 22/1—7; I. Nemeti, *art. cit.*, p. 175.

¹⁰ Petre I. Roman, *Cultura Coțofeni*, București, 1976, p. 24—30.

¹¹ M. Comșa, *Cultura materială veche românească*, București, 1978, p. 56—58.

maniera culturii Otomani, faza I, inv. 6 976 (Fig. 6/1—2), precum și un număr de trei complexe (locuințe de suprafață?) deranjate, cu un bogat material arheologic; fragmente de vase decorate cu linii incizate spiralice, cești cu gîtl scurt și umărul bine pronunțat, străchini tronconice cu buza mult evazată decorate cu proeminențe și canelură semicirculară (Fig. 6/5; 7/1), alte fragmente de oale cu torți, vase cu picior circular (Fig. 6/3), o lingură de lut, inv. 5 801 (Fig. 7/7), o fusaiolă tronconică cu decor canelat: inv. 5 802 (Fig. 7/5), lame de silex și obsidian (Fig. 7/4, 6), două șlefuitoare și o rîșniță de piatră, chirpici de la pereții locuințelor și din vetrele de foc etc. Formele, pasta și decorul ceramicii asigură încadrarea acestor complexe în perioada de sfîrșit a epocii bronzului, cultura Otomani, faza finală¹².

De asemenea, în apropiere, pe vîrfurile terasei au fost adunate fragmente ceramice de culoare cenușie, lucrate la roată, provenind de la oale bitronconice cu buza trasă spre interior și decorate cu linii în val, un fund de strachină inelar și o gresie de ascuțit; inv. 6 990—6 995 (Fig. 8/1—5), databile în sec. II—IV e.n., care provin dintr-o așezare a dacilor liberi, evident alta decît cea cunoscută în literatura arheologică¹³, distanța dintre ele fiind de aproape 2 km. Tot aici s-au mai găsit fragmente ceramice din feudalismul dezvoltat, inv. 6 996—7 000, provenind din satul feudal Bobald¹⁴.

3. Bobald IV. Zona așezării Latène, din sec. II î.e.n., sondată în anul 1968¹⁵, a fost deranjată în 1982 de săparea unui canal pentru o conductă de scurgere. Cu această ocazie au fost adunate fragmente ceramice lucrate la roată aparținînd unor vase de tip situlă, din pastă neagră grafitată decorate cu striuri adînci verticale, o strachină fragmentară de culoare cenușie (Fig. 8/6), fragmente de vase borcan lucrate cu mîna, o bucată de chihlimbar neprelucrat inv. 5 811 (Fig. 8/7), un pandantiv din colț de mistreț (Fig. 8/8) și trei bucăți de zgură de fier; materiale ce se încadrează epocii fierului din așezarea Latène menționată mai sus.

În același loc, la baza pantei (terasei) au mai fost adunate fragmente ceramice aparținînd unor vase mari din pastă de culoare cenușie-cărămizie cu aspect săpunos, fragmente de vase mici de culoare roșiatică, un picior de vas cu baza convexă și două perforații laterale, două greutatea de lut conice și un obiect ceramic ce reprezintă un picior uman avînd o lungime de 3 cm (Fig. 9/1—6). Aceste materiale sînt dificil de încadrat cronologic și cultural, din imposibilitatea reconstituirii formelor, dar pe baza pastei și a analogiilor cu cele din nivelul V de la Bobald I „Livadă”¹⁶, se pot data în epoca neolitică, cultura Tisa.

¹² T. Bader, *op. cit.*, p. 52—57; I. Némethi, *Descoperiri de la sfîrșitul epocii bronzului în zona Careiului*, SCIVA, 29, 1978, 1, p. 99—122.

¹³ Gh. Lazin, I. Némethi, *Descoperiri dacice din sec. II—IV e.n. în zona Carei, Crisia*, II, 1972, p. 199—213; I. Némethi, *art. cit.*, Satu MareStCom., p. 177.

¹⁴ I. Némethi, *art. cit. Satu MareStCom.*, p. 169 și 175.

¹⁵ *Ibidem*, p. 175—177.

¹⁶ *Ibidem*, p. 170.

Tot aici a fost găsită și o fusaiolă bitronconică rotunjită, concavă în zona perforației, din pastă de culoare cenușie închisă, lucrată îngrijit și decorată cu două linii incizate, orizontale, inv. 7 221 (Fig. 8/9). Fără a dispune de alte elemente de datare, după formă, pastă, decor și tipologie, aparține, cu probabilitate perioadei de început a feudalismului¹⁷.

4. **Cozard IX, a.** În zona așezării neolitice cunoscute¹⁸, la 50 m nord de calea ferată Carei—Satu Mare (borna km 754/5) a fost excavat, în primăvara anului 1984, un șanț pentru o conductă de apă, care a intersectat așezarea menționată. În profilul șanțului s-a conturat clar un strat subțire de cultură de 20—25 cm și o groapă cu lungimea de 1,80 m și adâncimea de 1,30 m. Groapa (nr. 1/1984, Fig. 12/6) conținea chirpici cu urme de pari și nuiele, de la pereții locuințelor, cărbune, oase de animale, deșeuri de obsidian și ceramică de culoare roșie-cărmizie. Au fost recuperate din groapă: o ceașcă de culoare cenușie-maronie, decorată cu mici proeminențe pe corp, inv. 7 207, dimensiuni: înălțimea 5 cm, diametrul gurii 6,5 cm; un picior de vas fragmentar de aceeași culoare, inv. 7 209; un picior de cupă întreg de culoare roșie-cărmizie, inv. 7 208, dimensiuni: înălțimea 5 cm, diametrul bazei 10 cm, și mai multe fragmente de vase de diferite dimensiuni decorate cu butoni perforați longitudinal, proeminente și perforații (Fig. 11/1—8).

Tot în profilul șanțului a mai fost identificat un complex (locuință de suprafață?) la 40—50 cm adâncime cu un strat continuu de chirpici și urme de arsură în lungime de 1,50 m și o grosime de 10—15 cm și urmele unei vetre de foc de 80 cm lungime. De-a lungul șanțului au mai fost adunate și alte fragmente ceramice de felul celor prezentate mai sus, lame și un nucleu de obsidian, un șlefuitor și o rîșniță de piatră de mari dimensiuni, inv. 7 226. Pe baza acestor observații noi, coroborate cu descoperirile anterioare, credem că se conturează în acest punct o așezare cu un singur nivel de locuire, aparținînd culturii Tisa¹⁹.

5. **Cozard IX, c.** La circa 250 m de așezarea neolitică din punctul Cozard IX a, la sud de calea ferată Carei—Satu Mare și perpendicular pe aceasta, a fost identificată, prin cercetări de teren, în primăvara anului 1983, o altă așezare, inedită²⁰, care se conturează clar pe o ridicătură cu o suprafață relativ redusă. A fost recoltat material arheologic constînd din fragmente ceramice decorate cu proeminențe de tip „cioc de pasăre” cu început de perforație, alte fragmente de vase de culoare cenușie, cărmizie și roșiatică neornamentate și fără decor plastic, lame și deșeuri de obsidiană, inv. 7 001—7 005, (Fig. 9/7—14); ceea ce ne îndreptățește să presupunem existența în acest punct a unei așezări datînd din eneoliticul timpuriu, cultura Tisa III.

¹⁷ M. Comșa, op. cit., p. 56—58.

¹⁸ I. Némethi, art. cit., p. 178.

¹⁹ *Ibidem*.

²⁰ Deși inedit, păstrăm numerotarea inițială a punctului de descoperire (IX) pentru a evita confuziile.

6. **Pustă XII.** Prin cercetări de teren efectuate în primăvara și toamna anului 1983 în această zonă de hotar, într-un punct mai ridicat, pe malul unui pîriu înmlăștinit, pe lângă fragmente ceramice din epoca bronzului timpuriu, faza I-a a culturii Otomani²¹, și din epoca Latène²², au mai fost adunate și fragmente de vase de diferite dimensiuni, decorate cu linii incizate ce formează spirale, arcade și zigzaguri, precum și canelură, puncte incizate și proeminențe în formă de cioc, un fragment de strecurătoare, un picior scund de vas, o fusaiolă bitronconică decorată pe o față cu puncte incizate ce formează șiruri verticale și un șlefuitor de piatră fragmentar. Aceste materiale sînt similare cu cele descoperite în zona complexelor deranjate din punctul Bobald II și se pot data în perioada de la sfîrșitul epocii bronzului, faza finală a culturii Otomani²³ (Fig. 10/1—11).

7. **Căpleni XXI.** La circa 200 m, pe dreapta drumului comunal Căpleni-Cămin (spre rîul Crasna), vis-a-vis de așezarea de tip „atol” din epoca bronzului timpuriu, cultura Otomani, faza I-a²⁴, prin cercetări de teren²⁵, a fost identificată o așezare neolitică. Materialul recoltat reprezintă fragmente ceramice de culoare roșiatică și cenușie, un șlefuitor din gresie, lame de obsidiană și un toporaș perforat fragmentar, din andezit, inv. 5 701—5 704, (Fig. 12/3—5); pe baza lui așezarea se poate încadra în complexul cultural Tisa.

8. **Cămin XXII.** Pe malul drept al Crasnei, în dreptul podului de la Cămin, cu ocazia unor lucrări de îmbunătățiri funciare efectuate în toamna anului 1981, au fost descoperite mai multe obiecte arheologice. Muzeul județean Satu Mare a achiziționat o parte dintre acestea²⁶, un vas borcan decorat pe corp cu patru butoni (inv. 31.492), o oală cu gîtul înalt și corpul bombat cu două torți perforate aplicate pe gît, (inv. 31.493), un vas asemănător dar mai svelt, gîtul cilindric și două torți sub buză, (inv. 31.494), precum și două vase cu picior (fructiete) fragmentare, decorate pe corp și sub buză cu proeminențe. Piciorul fructierelor prezintă perforații de formă romboidală așezate în două, respectiv trei registre orizontale. Din cercetările efectuate la locul descoperirii au mai rezultat și alte materiale: o strachină mică, plată cu pereții aproape drepți, avînd pe fund, în loc de picioare aplicate patru frînturi de brîu crestă, dispuse simetric în formă de patrat, fragmente de oale cu corpul bombat, vase borcan decorate cu butoni etc. Aceste descoperiri se încadrează în eneoliticul tîrziu și aparțin ultimei faze a complexului cultural Tisa.

Din același loc mai provin și fragmente ceramice lucrate la roată, de culoare cenușie și neagră cu grafit în pastă, precum și fragmente de cu-

²¹ I. Némethi, *art. cit.*, p. 179.

²² *Ibidem*; Gh. Iazin, *Descoperiri dacice din sec. II î.e.n.—I e.n. în județul Satu Mare, Satu Mare-StCom.*, V—VI, 1981—1982, p. 73.

²³ Vezi nota 12.

²⁴ T. Bader, *op. cit.*, p. 35, Pl. XI; I. Némethi, *art. cit.*, p. 178—179.

²⁵ Cercetări de teren, 14 mai 1982, Petre I. Roman, I. Némethi, N. Iercoșan.

²⁶ Informații amabile Gh. Iazin, Muzeul județean Satu Mare.

loare cenușie-negricioasă cu aspect zgrunțuros, lucrate la roată rapidă și decorate cu linii orizontale și în val, chipici de la pereți de locuință, fragmente de vatră fățuită și urme de arsură, ceea ce ne îndreptățește să presupunem existența unei locuiri Latene și feudale timpurii în acest punct. Menționăm că în profilul șanțului excavat, s-a conturat bine urmele unui cuptor deranjat, găsit la 40 cm adâncime care se poate data tot în feudalismul timpuriu²⁷.

9. Cămin XXIII. Pe malul stîng al Crasnei, în zona localității Cămin în urma unor lucrări de excavare lângă albia râului în anii 1982—1983, au fost descoperite un număr de cinci complexe, dintr-o așezare, cu un bogat material arheologic databil în hallstattul târziu (Ha D)²⁸.

10. Carei-Fabrica de zahăr XXIV. Cu ocazia lucrărilor de construcție a Fabricii de zahăr, în anul 1983, au fost descoperite în această zonă a orașului o așezare neolitică. Materialul arheologic colectat²⁹, fragmente de vase decorate cu motive plastice reprezentînd proeminențe în formă de „cioc” perforat asigură încadrarea cronologică și culturală a așezării, în eneoliticul timpuriu, cultura Tisa III.

11. Carei — FIUT (secția veche) XXV. La sfîrșitul lunii mai 1983, în urma unor săpături făcute pentru fundația unei hale industriale la FIUT Carei — secția veche (Str. Uzinei), au fost descoperite materiale datînd din epoca neolitică: un fragment ceramic, inv. 6752 și o teslă din piatră șlefuită (andezit), inv. 6751, cu dimensiunile: lungimea — 16,3 cm, lățimea — 5 cm, grosimea — 4 cm și greutatea — 737 gr. Tipologic tesla se încadrează în neoliticul mijlociu³⁰, iar fragmentul de vas asigură încadrarea culturală în civilizația Tisa (Fig. 12/1—2). Tot cu acest prilej a mai fost descoperit și un mormînt de incinerare în urnă, avînd ca inventar un vas-borcan lucrat cu mîna, decorat sub buză, cu buton și grîu alveolar, inv. 6753; o strachină de culoare cenușie lucrată la roată, folosită drept capac, inv. 6754; un vas adiacent, o ceașcă fragmentară lucrată la roată, inv. 6755. Între oasele calcinate în urnă s-a găsit un cuțitaș de fier fragmentar, inv. 6756. Mormîntul datează de la sfîrșitul hallstattului (Ha D)³¹.

Din prezentarea acestor noi descoperiri, coroborate cu cele anterioare, reiese faptul că în antichitate teritoriul orașului Carei, deși restrîns ca suprafață, a fost intens locuită. Cele 25 de puncte arheologice semnalate pînă în prezent indică o locuire continuă începînd din neolitic. Epoca neolitică este prezentă în 11 puncte; perioada de tranziție la epoca bronzului, cultura Baden și Coțofeni în două puncte; epoca bronzului, cultura Otomani cu toate fazele sale în 4 puncte; hallstattul în 3 puncte; Latene-ul în 4 puncte; secolele II—IV e.n. în 4 puncte și feudalismul timpuriu

²⁷ Informații I. Némethi.

²⁸ I. Némethi, *Noi descoperiri hallstattiene târzii în N—V României*, ActaMP, VIII, 1984, p. 129—146.

²⁹ Colecția Școlii generale nr. 1 Carei, informații I. Némethi.

³⁰ E. Comșa, *Date despre unelte de piatră șlefuită din epoca neolitică și din epoca bronzului, de pe teritoriul României*, SCIV, 23, 1972, 2, p. 245—262.

³¹ I. Némethi, art. cit., ActaMP.

în 3 puncte. Cercetările sistematice viitoare pot să completeze cu noi date imaginea complexă a societății omenеști în evoluția sa, să contribuie la cunoașterea mai aprofundată din punct de vedere arheologic și istoric a acestei zone.

ADDENDA

După întocmirea prezentei comunicări, pe teritoriul orașului Carei au mai fost descoperite și alte materiale arheologice.

Carei-Bobald I „Livadă“. Un fragment de strachină (inv. 7.311) ornamentată în maniera Wietenberg, cu benzi de linii hașurate și încrustate cu o pastă de culoare albă, care subliniază lobarea buzei vasului. Menționăm că în colecția muzeului careian mai există și alte vase cu decor Wietenberg II—III descoperite în nivelul Otomani II—III din acest punct (vezi nota 4).

Căpleni XXVI. În primăvara anului 1985, prin cercetări de teren, a fost descoperită o mică așezare preistorică, pe o ridicătură, la distanțe egale (aproximativ 1,5 km) de șoselele Carei — Căpleni și Carei — Cămin. Materialele arheologice (urme de locuințe, chirpici, fragmente litice și obsidian și fragmente ceramice (inv. 7.227—7.228) se încadrează în epoca neolitică.

Căpleni XXVII. Pe malul Crasnei, lângă ferma legumicolă a fost descoperită o întinsă stațiune arheologică, care se poate data, pe baza materialelor găsite (inv. 7.231—7.235) la sfîrșitul epocii bronzului și începutul hallstattului.

NEUE ARCHÄOLOGISCHE ENTDECKUNGEN AUS CAREI

(Zusammenfassung)

Die Arbeit präsentiert archäologische Funde aus 11 Punkten bestehend, daraus 6 unveröffentlicht, aus der Umgebung der Stadt Carei, Kreis Satu Mare.

Die ausgegrabenen Gegenstände datieren aus dem Neolithikum bis zum Frühfeudalismus.

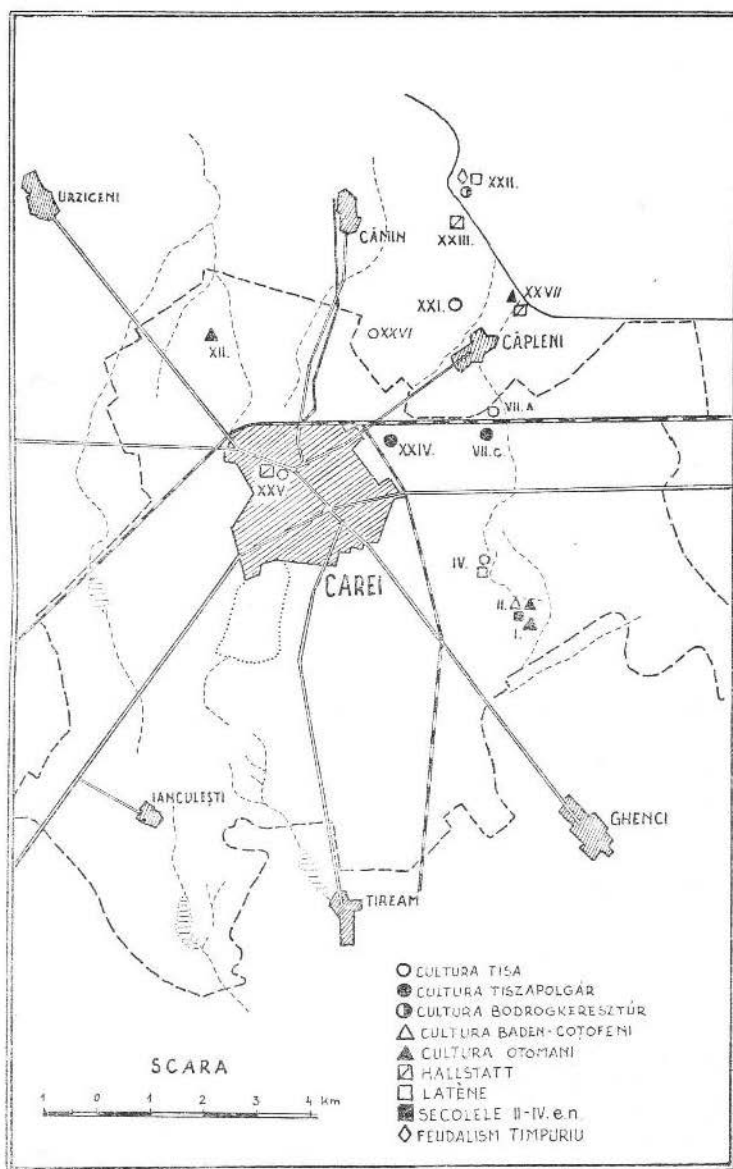

Fig. 1. Harta arheologică a orașului Carei cu noile descoperiri.

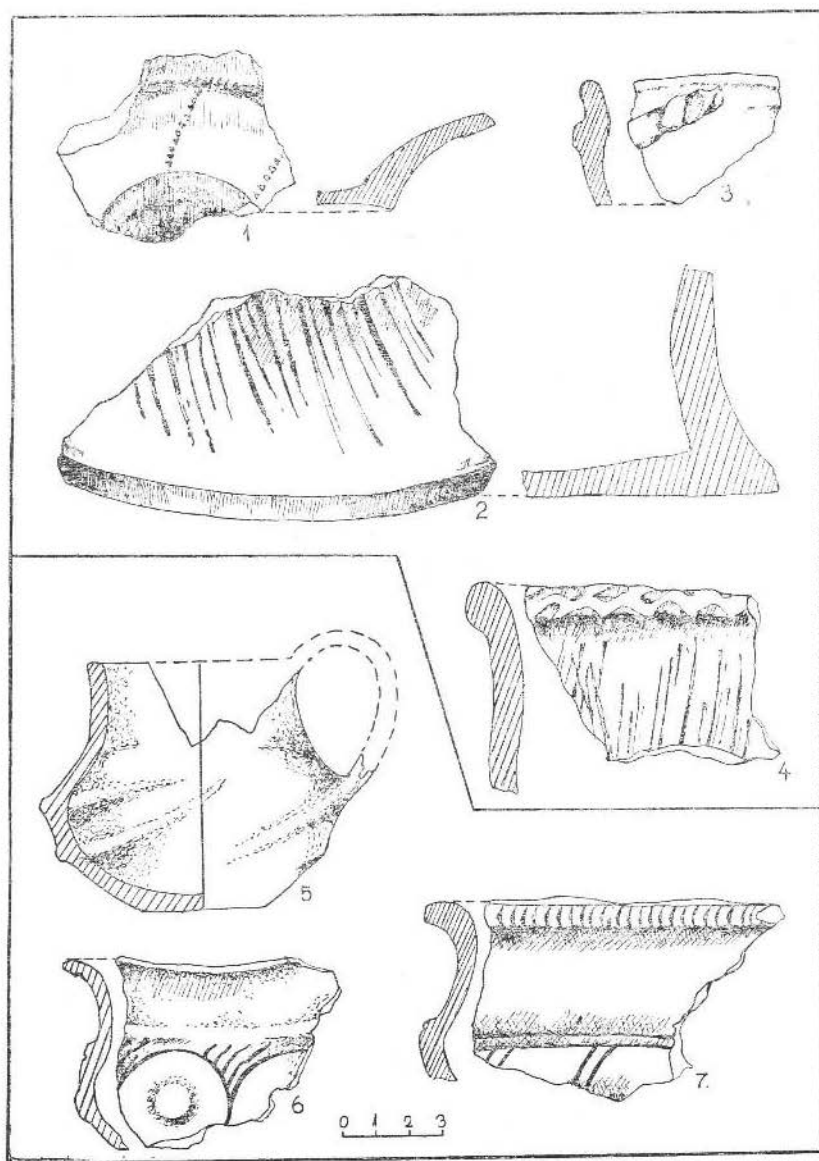

Fig. 2. Bobald I „Livadă”: 1—4 — fragmente ceramice cultura Otomani I;
5—7 — fragmente Otomani II—III.

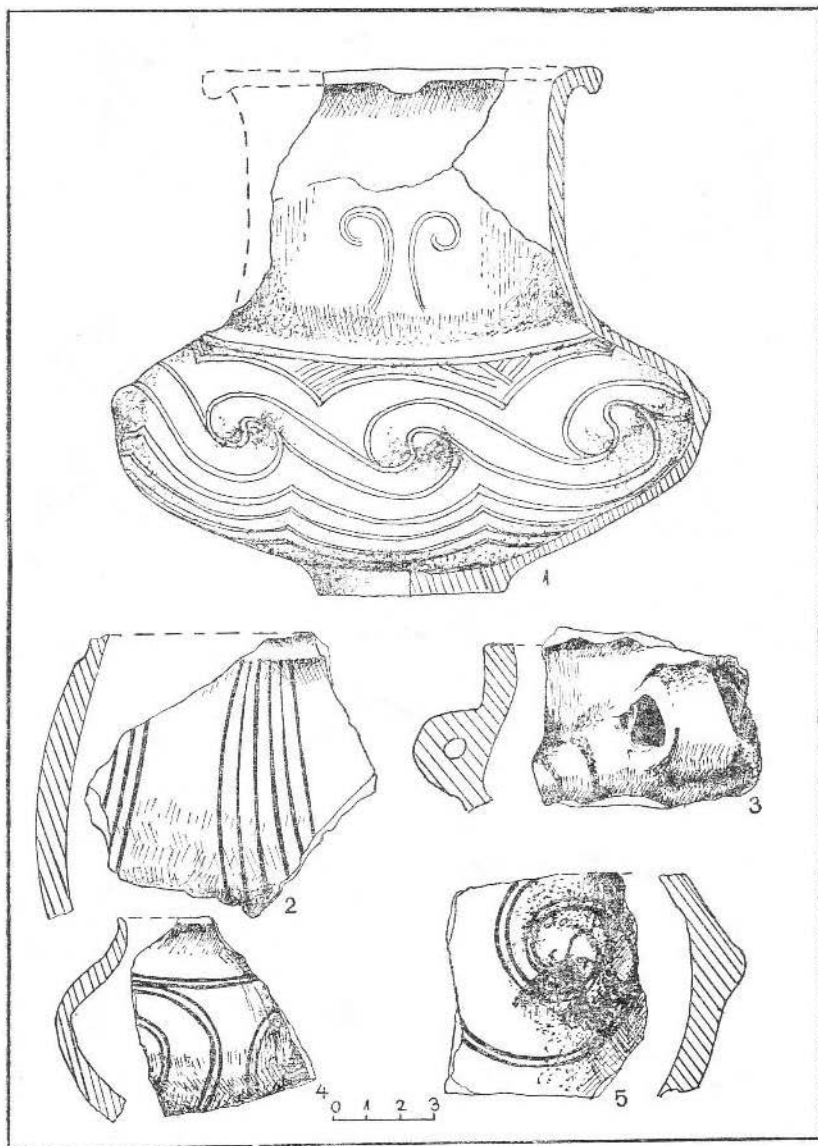

Fig. 3. Bobald I „Livadă”; 1—5 — cultura Otomani II—III.

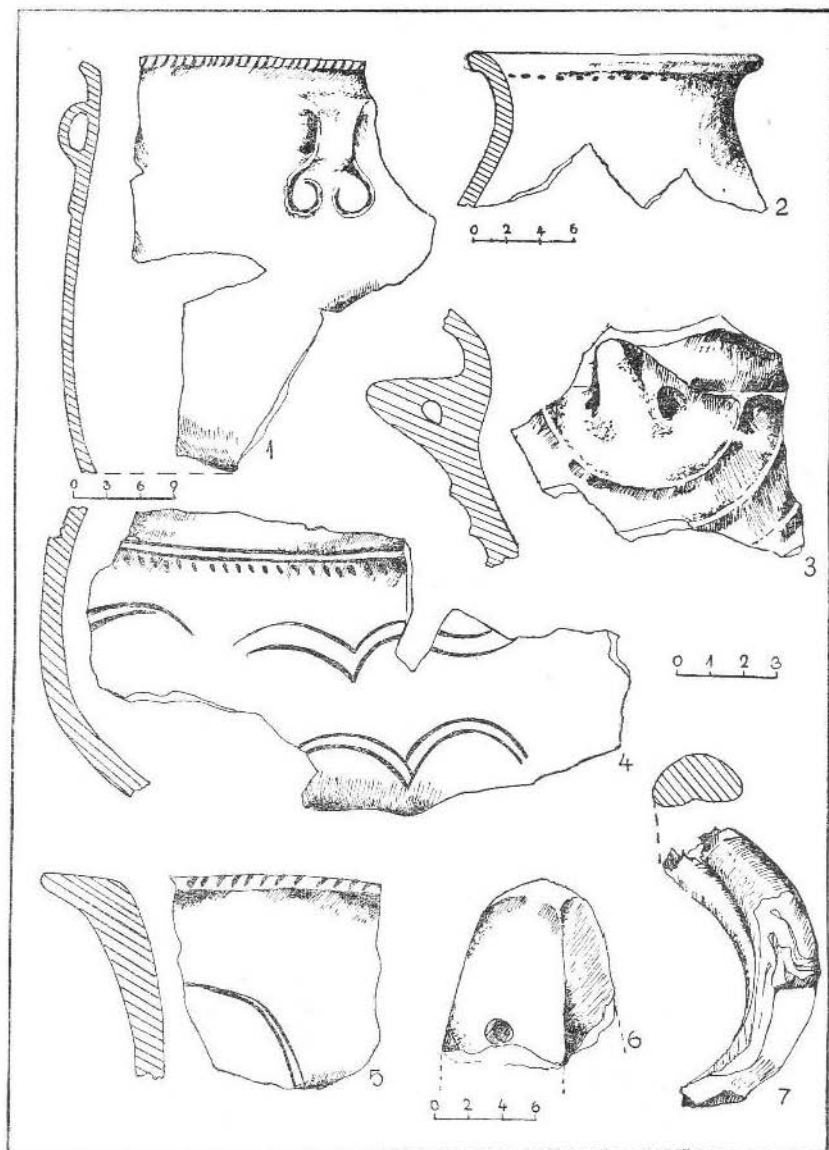

Fig. 4. Bobald I „Livadă”; 1–5 — fragmente ceramice Otomani II–III; 6 — greutate de lut; 7 — pandantiv.

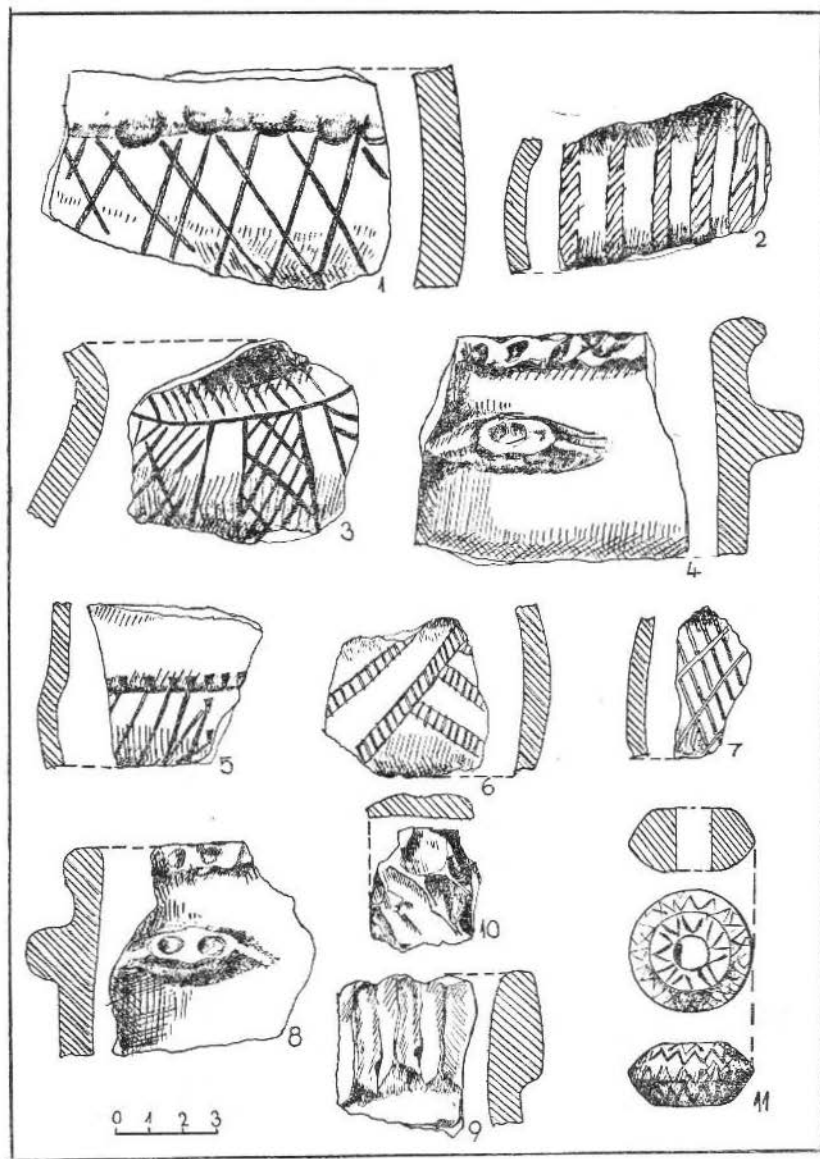

Fig. 5. Bobald II: 1—9 — fragmente ceramice, cultura Baden-Coțofeni; 10 — silex; 11 — fusaioală.

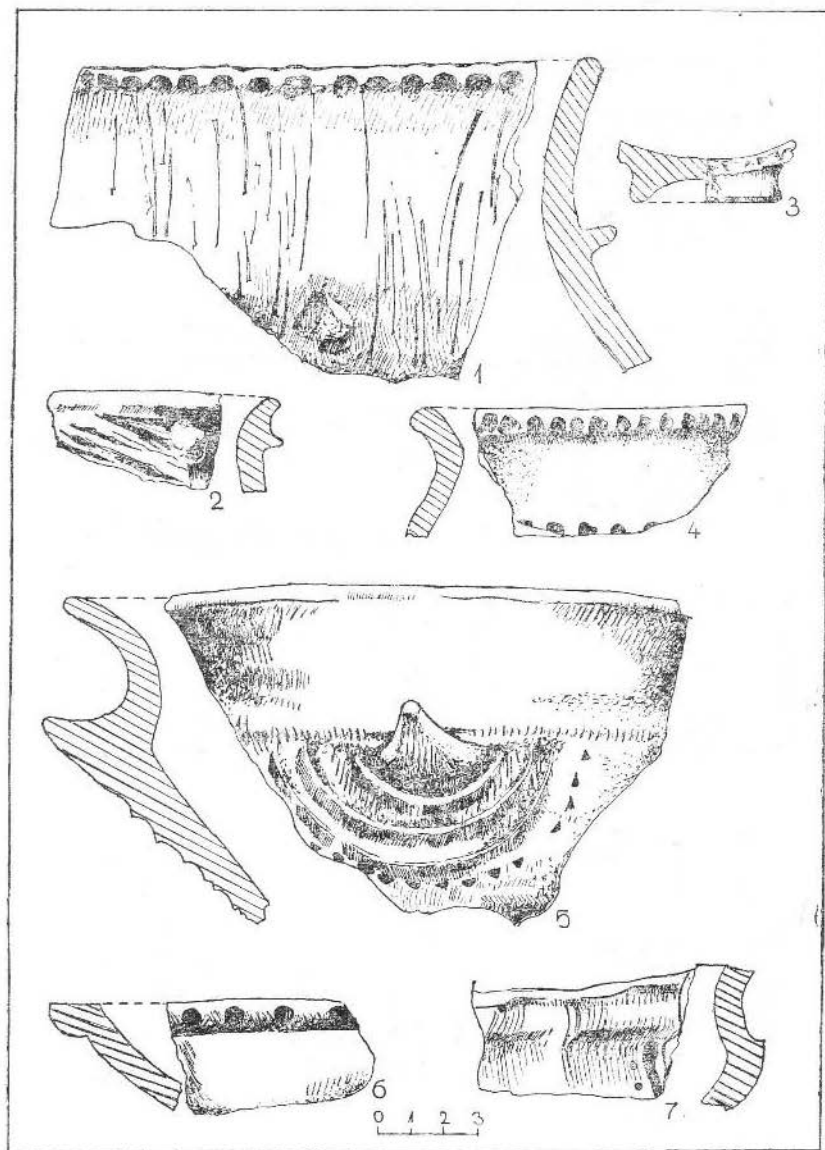

Fig. 6. Bobald II: 1—2 — fragmente ceramice Otomani I; 3—7 — Otomani faza finală.

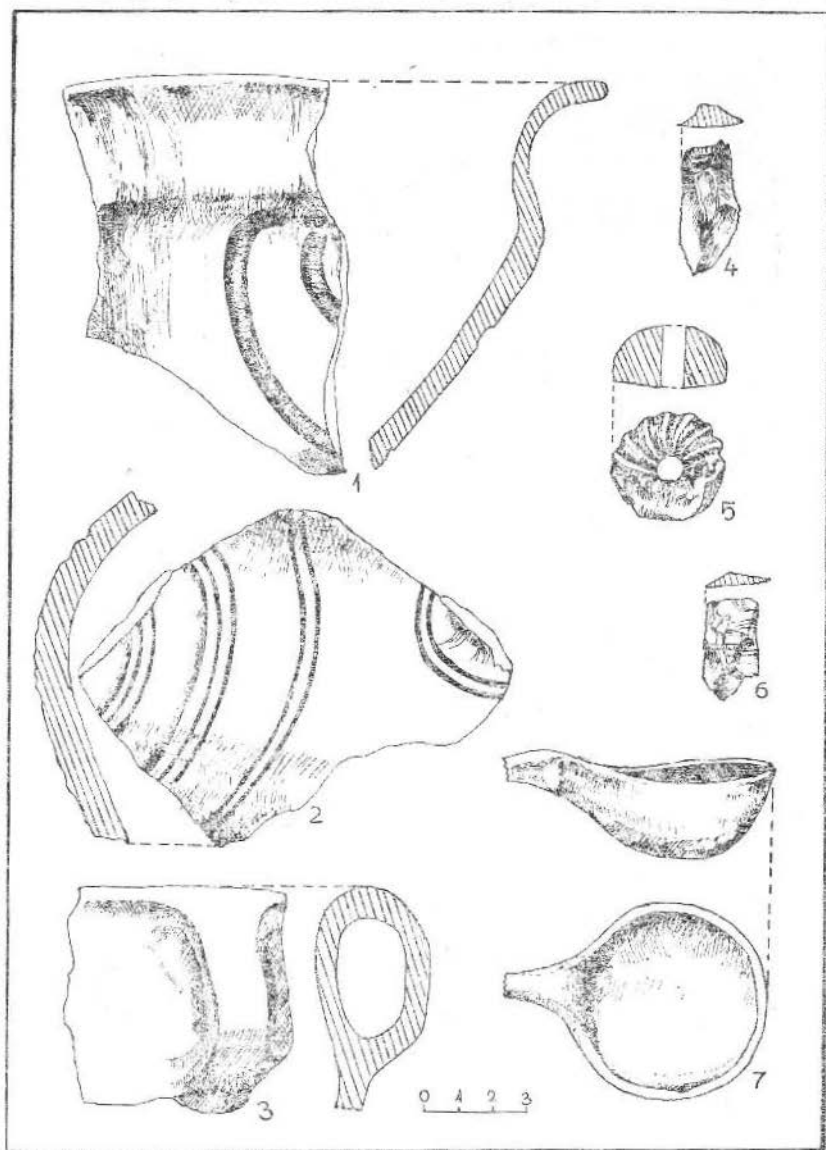

Fig. 7. Bobald II: 1—3 — cultura Otomani, faza finală; 4 — lamă de silex; 5 — fusaiolă; 6 — lamă de obsidiană; 7 — lingură de lut.

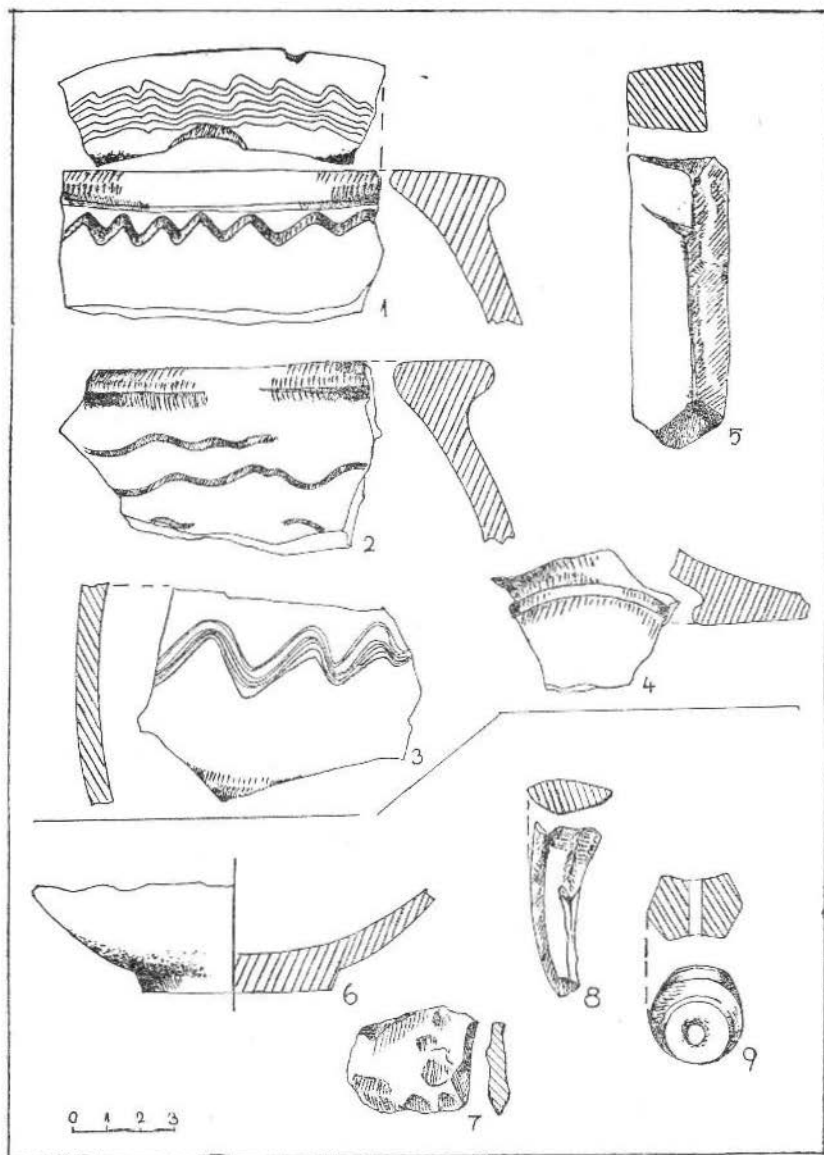

Fig. 8. Bobald II: 1—4 — fragmente ceramice sec. II—IV e.n.; 5 — gresie de ascuțit; 6 — fragment de strachină Latène; 7 — chihlimbar neprelucrat; 8 — pandantiv; 9 — fusaioală.

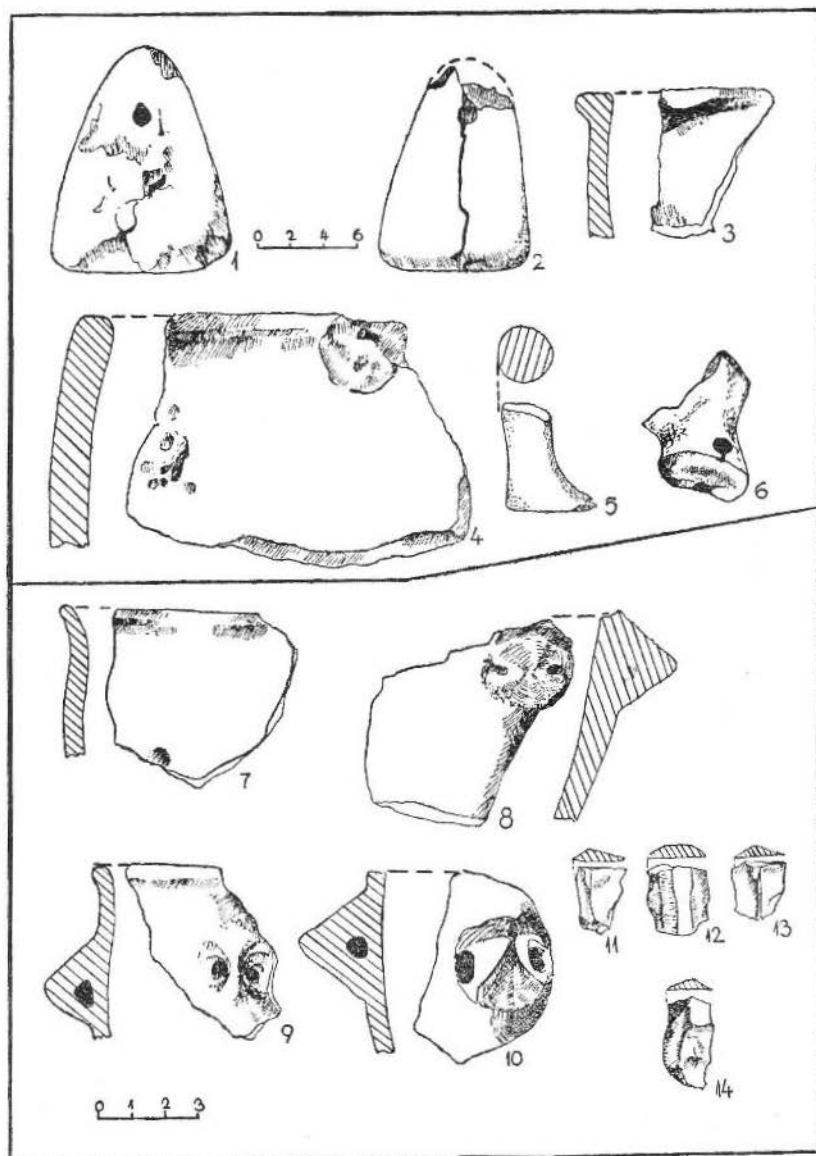

Fig. 9. Bobald IV: 1—2 — greutăți de lut; 2—6 — fragmente ceramice neolitice. Cozard IX, c: 7—10 — fragmente ceramice Tiszapolgár; 11—14 — lame de obsidiană.

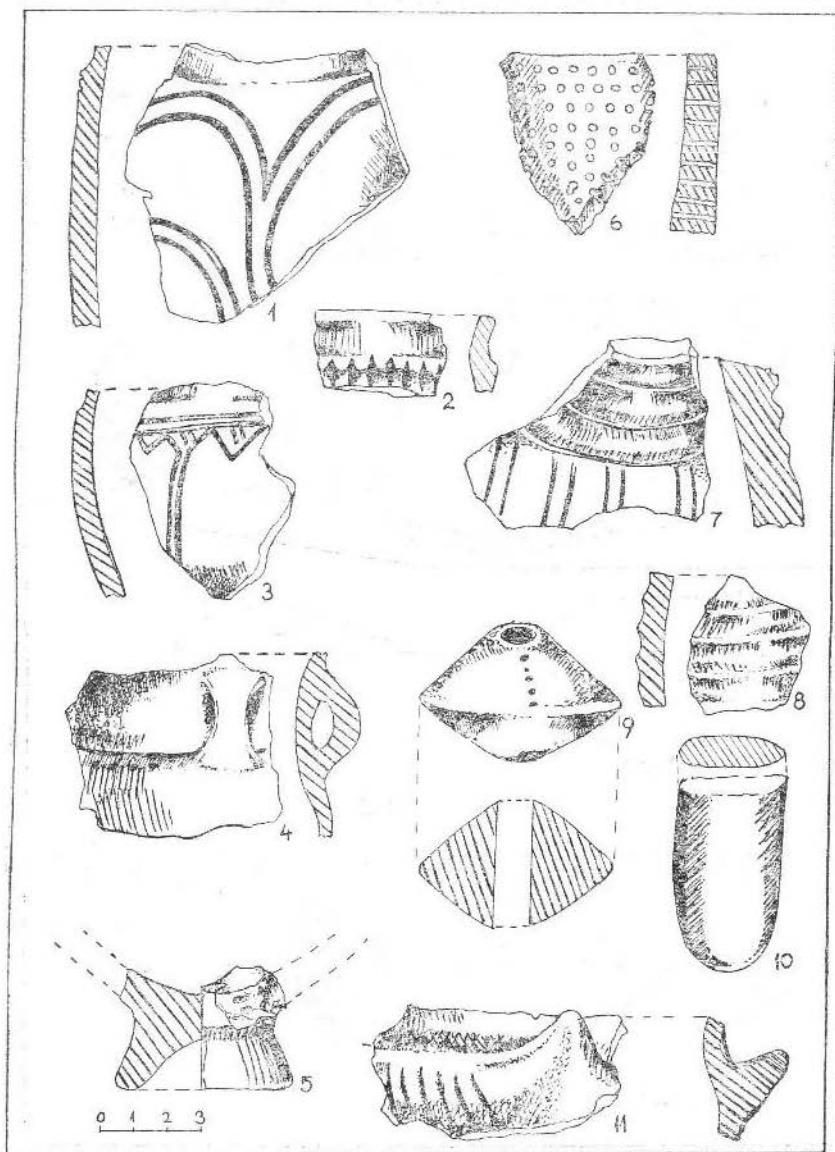

Fig. 10. Carei—Pustă XII: 1—8, 11 — fragmente ceramice epoca bronzului târziu; 9 — fusaiolă; 10 — șlefuitor din piatră.

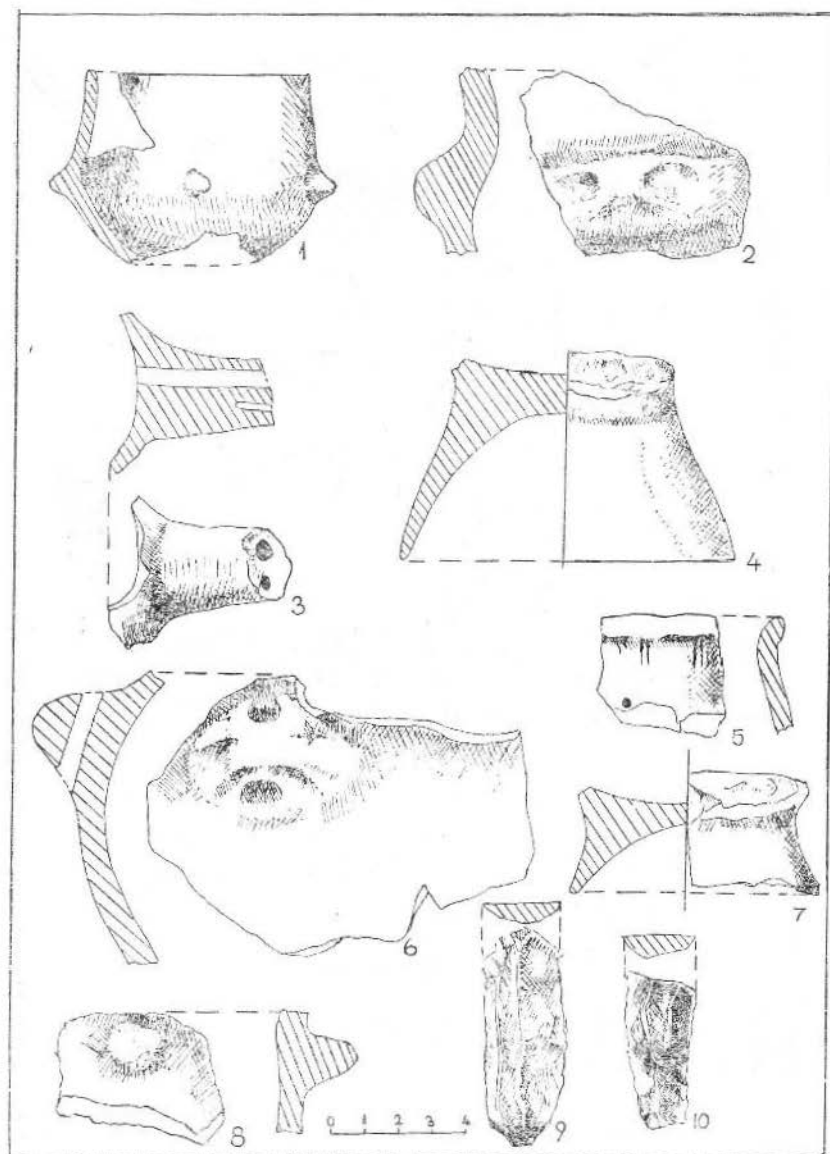

Fig. 11. Cozard IX, a: 1—8 — fragmente ceramice neolitice; 9—10 — lame de obsidiană.

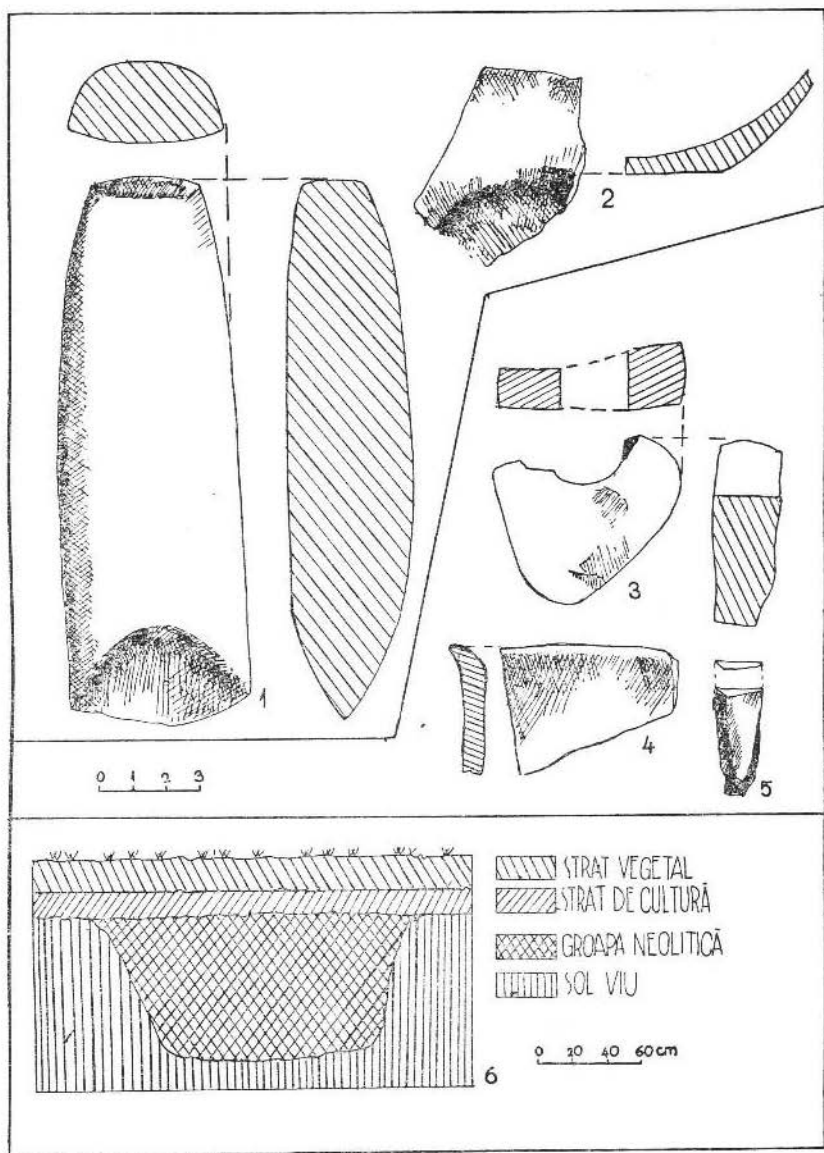

Fig. 12. Carei FIUT XXV: 1 — teslă de piatră; 2 — fragment ceramic neolitic. Căpleni XXI: 3 — toporaș de piatră; 4 — fragment ceramic neolitic; 5 — lamă de obsidian.

Cozard IX, a: Groapa nr. 1/1984.